

RINNAKKAISTALLENTAMISEN KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kokemuksia Jyväskylän yliopiston
kirjastosta (Avoimen tiedon keskus)

“NUORISON PARASTA TÄSSÄ HARRASTETAAN”★

★ Seinäteksti Jyväskylän yliopiston vanhassa juhlasalissa (1882)

I Yhteensopivat järjestelmät
II Toimiva työprosessi
III Tutkijoiden motivointi

I Yhteensopivat järjestelmät

- n Oleelliset työkalut: tutkimustietojärjestelmä ja julkaisuarkisto
- n Ihannetilanteessa järjestelmät keskustelevat keskenään lähes reaaliaikaisesti
- n Edut:
 - Metatiedot tarvitsee tallentaa vain kerran
 - Tallennusprosessista mahdollista luoda hyvin nopea, sujuva ja ajantasainen > rinnakkaistallennus vie hyvin vähän resursseja
 - Tutkimustietojärjestelmä pysyy ajan tasalla julkaisujen rinnakkaistallennustilanteesta > parantaa metadatan laatua julkaisuja raportoitaessa
 - Kun järjestelmät toimivat, resursseja jää muuhun avointa julkaisemista edistävään toimintaan

II Toimiva työprosessi

- n Tutkijan tarvitsee tehdä mahdollisimman vähän
- n Rinnakkaistallentaminen kiinteä ja luonteva osa tutkimustietojen tallennusprosessia
- n Tutkimustietojen tallentaminen tapahtuu kirjastossa
- n Kirjastossa tutkimustietoja tallentavat muutamat asiaan keskittyvät ja perehtyvät asiantuntijat
- n Miksi?
 - Saavutetaan erinomainen asiantuntemus > metadatan laatu paranee
 - Joustava työprosessi (muutokset helppo tehdä)
 - Tutkijoiden motivointi helpottuu kun asia hoidetaan osana tutkimustietojen kirjaamista (rinnakkaistallentaminen ei vie heiltä erikseen aikaa eikä energiaa).

III Tutkijoiden motivointi

- n Oleellisin osa kirjastossa tehtävää työtä: vaikka meillä olisi kuinka hyvät järjestelmät tai työprosessit, avoimuuden tavoitetta ei saavuteta, ellei meillä ole rinnakkaistallennettavaa!
- n Tärkein rooli on tutkijalla.
- n Tiedottaminen, ohjaaminen, viestiminen, opettaminen, auttaminen, kannustaminen, ennakkoluulojen hälventäminen

Millä keinoin asiaa saatetaan tutkijoiden tietoon?

- n Ellei tutkija liitä artikkeliaan julkaisuilmoitukseensa, sitä pyydetään häneltä
- n Vuoden loppupuolella yhä puuttuvien artikkelien pyytäminen uudelleen tutkijoilta
- n Säännölliset vierailut & koulutukset ainelaitoksilla
- n Erilaiset tapahtumat: seminaarit, roadshowt jne.
- n Markkinointimateriaalit
- n Avoimen tieteen edistäjä -palkinto
- n Aktiivinen tiedottaminen
- n Henkilökohtaiset kontaktit tutkijoihin!

Myytit ja miten ne murretaan?

- n "Ei tämä ole luvallista, kustantajat suuttuvat"
- n "Tutkimukseni varastetaan/plagioidaan, jos laitan sen avoimesti verkkoon"
- n "Ei sinne JYXiin mene kukaan näitä etsimään"
- n "En tiedä, mikä final draft on?"
- n "En halua laittaa käsikirjoitusversiota julkiseksi, se ei näytä tieteelliseltä"
- n "Minulla ei ole artikkelin final draftia, se on vastaavalla kirjoittajalla"
- n "En voi laittaa artikkeliani JYXiin kun en ole vastaava kirjoittaja"
- n "Miksi tallentaisin käsikirjoituksen JYXiin kun saan laittaa lopullisen PDF:n ResearchGateen?"
- n "En viitsi, tästä on kauheasti vaivaa"

Avoimuus vaatii asenteen ja kulttuurin
muutosta monella tieteenalalla.
Muutos on käynnissä. Vauhditetaan sitä.

Yhteystiedot

Informaatikko Irene Ylönen
Avoimen tiedon keskus

Kirjasto

irene.ylonen@jyu.fi

osc.jyu.fi

